

2320

vēst. izk.

LATVIJAS VALSTS
ARHĪVS

Graculis Richards (1916-2001),
kautnieks (Austrālija)

F-2320

Vēsturiskā izziņa
(1942-2002)

W2SK

1

Fonds nr. 2320
Kraulis Rihards (1916-2001), rakstnieks (Austrālija)
Aprakstījums (vēsturiskā izziņa)
(1942-2002)

Fondraža nosaukums

Kraulis Rihards

Biogrāfija

Rihards Kraulis dzimis 1916. gadā Ventspils rajona Puzes pagasta „Buku” mājās ādmiņa ģimenē. 1926. gadā sāk mācības Puzes pirmās pakāpes pamatskolā, vēlāk mācījās Puzes pagasta Ēču skolā un mācības turpināja Puzes 2. pakāpes pamatskolā

1934. gadā iestājas Rīgas 4. pamatskolā pēc, kuras beigšanas mācības turpina Viļa Olava komercskolā vakara grupā, bet dienā strādā Valsts elektrotehniskajā fabrikā.

1940. gadā R. Kraulis pabeidz komercskolu un strādā Rīgas izglītības valdē, no kuras tiek nosūtīts uz Rīgas 30. pamatskolu par darbvedi. Darbu turpina Jūrniecības departamentā par darbvedi un iestājas Latvijas Universitātes tautsaimniecības fakultātē. Papildus tam darbojas studentu korī „Dziesmu vara”.

Padomju varai otrreiz okupējot Latviju, 1944. gada rudenī līdz ar citiem bēgļiem R. Kraulis dodas bēgļu gaitās uz Vāciju – Bavāriju, kur Kemptenē strādā administratīvā darbā Apvienoto Nāciju Palīdzības un rehabilitācijas aģentūrā (United Nation Relief and Rehabilitation Agency (UNNRA)). 1948. gadā izceļo uz Austrāliju, strādā rūpniecības uzņēmumā par grāmatvedi un vēlāk par galveno grāmatvedi.

Aktīvi piedalījās sabiedriskajā darbā, bija viens no Melburnas latviešu biedrības dibinātājiem un pirmās valdes loceklis.

Kopš 1973. gada Latviešu Preses biedrības (LPB) biedrs, no 1986. gada Austrālijas Rakstnieku biedrības (Fellowship of Australian Writers) biedrs, kā arī ilggadējs Latviešu Rakstnieku apvienības (LaRA) ASV biedrs.

Literārie darbi publicēti presē un izdevumos: „Austrālijas Latvietis”, „Daugavas Vanagu Mēnešraksts” un avīzē „Latvija”.

Pirmais publicētais darbs – „Fricītis” iespiests laikrakstā „Austrālijas Latvietis”.

Pirmā grāmata – stāstu krājums „Dzīves aktieris” izdota 1981. gadā, otrā grāmata – stāstu izlase „Sejas aiz apvāršņa” izdota 1988. gadā. Romāni „Velna asinis” 1990. gadā un „Dieva Pabērni” 1993. gadā „Jaunaustrālieši” - 1998. gadā.

2

R. Kraulis savā daiļradē apskata latviešu trimdas dzīvi un savstarpējās attiecības. Viņa romāni un stāsti uzskatāmi par daļēji autobiogrāfiskiem, tie ataino bēgļu dzīvi sākot no Vācijas bēgļu nometnēm līdz „apsolītās zemes” – Austrālijas sasniegšanai un apgūšanai.

Uzkrāšanas un glabāšanas vēsture

Dokumentu fonds veidojies un uzkrāts pakāpeniski no 1942. gada līdz 2001. gadam R. Krauļa dzīves un darba gados. Pēc viņa nāves dokumentus glabā viņa sieva Ērika Kraulis un arī nedaudz papildina ar saraksti.

Tiešais iegūšanas avots

Dokumentus valsts glabāšanā Latvijas Valsts arhīvā 2002. gada 20. novembrī ar dāvinājuma līgumu Nr. 133/4 nodod Riharda Krauļa sieva Ērika Kraulis.

Fonda saturs

Fondā atrodami nozīmīgi R. Krauļa radošās darbības dokumenti – rakstu manuskripti, kas publicēti dažādos latviešu un citu valstu laikrakstos.

Nozīmīgi ir fondā esošie biogrāfiskie dokumenti: R. Krauļa Vācijas bēgļu pase, studenta apliecība Latvijas Universitātē, Jūrniecības departamenta dienesta apliecība u.c. dokumenti. Biogrāfiskie dokumenti palīdz izsekot R. Krauļa studiju, darba un sabiedriskās darbības gaitām.

Foto dokumenti, kas galvenokārt saistīti ar R. Krauļa dzīves pēdējiem gadiem, atklāj svarīgus notikumus viņa personīgajā un sabiedriskajā dzīvē.

Lielāko fonda daļu veido sarakste. Šeit ir vēstules ar dažādām privātpersonām, gan Latvijas, gan citu valstu pārvaldes iestādēm un trimdas latviešu organizācijām. Tā skar R. Krauļa literāro un publicistisko darbību, sabiedriskās aktivitātes u.c. jautājumus.

Komplektēšana

Fonda papildinājums nav paredzēts.

Fonda sistematizācija

Dokumenti nodoti valsts glabāšanā nesakārtotā veidā. Dokumentu ekspertīze, sistematizācija un aprakstīšana veikta 2008. gadā ievērojot ISAD (G) pielietojuma

noteikumu B daļu – par personu fondiem un "Metodiskos norādījumus personu dokumentu apsekošanai un vienkāršotai aprakstīšanai". Veicot vērtības ekspertīzi, sistematizāciju un aprakstīšanu fondam izveidoti apraksti – 1-v un 2-v. Apraksts 1-v sastāv no 4 sērijām: radošās darbības dokumenti, biogrāfiskie dokumenti, sarakste un foto dokumenti. Sērijā nr. 3 ievērots nominālais lietu kārtošanas princips, pārējās lietas kārtotas hronoloģiskā kārtībā.

Aprakstā Nr. 2-v iekļautas grāmatas, kuru autors ir Rihards Kraulis un izdevumi, kas satur informāciju par R. Krauja literāro un sabiedrisko darbību.

Aprakstu sastādīja:

Personu fondu un trimdas dokumentu daļas

galvenais arhivists

/G. Kraulis/

2008. gada 6. maijā.

Latvijas Valsts arhīvs

Lietas Nr. _____ APLIECINĀJUMA LAPA

Lietā numurētas 3 (trīs) _____
ar cipariem un vārdiem _____ lapas,

tajā skaitā, litera lapas _____

numēracijā izlaistas lapas _____

un + _____ iekšējā apraksta lapas
ar cipariem

Lietas noformēšanas un fiziskā stāvokļa īpatnības	Lapu Nr.

Lapu aizpildīja MC. [paraksts] _____
amats _____ paraksts _____
14.05.2008. _____
datums _____ paraksta atšifrējums